

ΠΟΛΙΤΗΣ

Το αρχείο Ζιαρτίδη -και με άγνωστες ως σήμερα παρεμβάσεις του στα σώματα του ΑΚΕΛ- στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου

[ΜΑΡΙΑ ΦΡΑΓΚΟΥ](#), 09/03/2022 (τελευταία ενημέρωση 14:59)

Ένα πλούσιο αρχείο, ένας θησαυρός ανεκτίμητης αξίας, θα είναι από σήμερα προσβάσιμο σε ερευνητές, φοιτητές και κοινό. Πρόκειται για το «Αρχείο Ανδρέα Ζιαρτίδη – Αριστερά και Εργατικό Κίνημα», το οποίο η οικογένεια του ιστορικού στελέχους του ΑΚΕΛ και του συνδικαλιστικού κινήματος της ΠΕΟ από πέρσι έχει δωρίσει, σε ψηφοποιημένη μάλιστα μορφή, στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Και σήμερα, στις 5 το απόγευμα, το Κέντρο Πληροφόρησης-Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου» – Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου, πραγματοποιεί εκδήλωση για την δωρεά του αρχείου στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου.

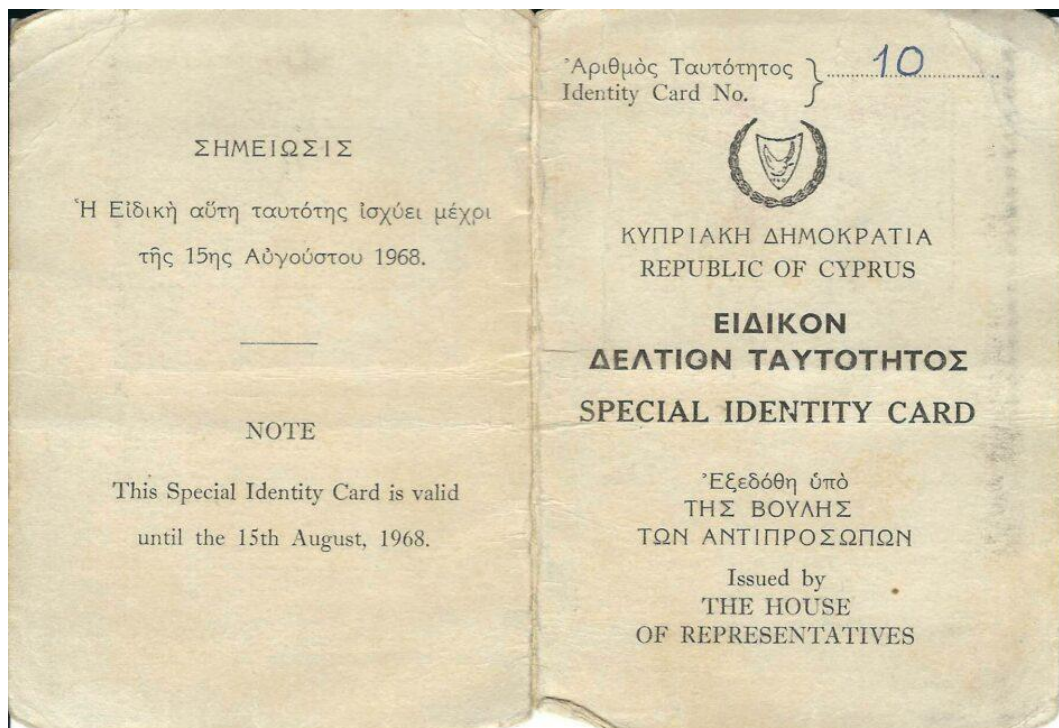
Από τα παλαιότερα και πιο δραστήρια στελέχη της Κυπριακής Αριστεράς, γενικός γραμματέας της Παγκύπριας Εργατικής Ομοσπονδίας, βουλευτής του ΑΚΕΛ, ο Ανδρέας Ζιαρτίδης άφησε πίσω του πλούσιο και ανεκτίμητης αξίας υλικό μέσα από ομιλίες, άρθρα, παρεμβάσεις και βιβλία.

Το **politis.com.cy** επικοινωνήσε με την οικογένεια του Ανδρέα Ζιαρτίδη και ζητήσαμε να μάθουμε τι περιλαμβάνει αυτό το πλούσιο αρχείο, το οποίο αποτελεί «καθρέφτη» πολυσήμαντων περιόδων της πολιτικής, συνδικαλιστικής και οικονομικής ζωής του τόπου μας, αλλά επεκτείνεται και εκτός των γεωγραφικών μας συνόρων.

Πέρα από τα γνωστά, δημοσιευμένα και συζητημένα ήδη άρθρα και παρεμβάσεις του ιστορικού στελέχους της Αριστεράς, ο ερευνητής θα διαβάσει ακόμα πολλά και σημαντικά, άγνωστα στο ευρύ κοινό. Δημοσιεύστες μέχρι τώρα παρεμβάσεις του στα σώματα του ΑΚΕΛ και της ΠΕΟ, όπως:

- Η θέση του Ανδρέα Ζιαρτίδη για αποδοχή της γεωγραφικής ομοσπονδίας για λύση του Κυπριακού, που έγινε τον Νοέμβριο του 1974.
- Η τοποθέτησή του για το αμερικανό -βρετανικό -καναδικό σχέδιο λύσης του Κυπριακού. Πρόκειται για μία ανάλυση 14 σελίδων, και σύμφωνα με την εκτίμηση του Α. Ζιαρτίδη, η πλευρά μας έπρεπε να απευθυνθεί στον ΓΓ του ΟΗΕ με την κριτική της θέση, αλλά αν την καλούσε σε συνάντηση να πάει. Ήταν Νοέμβριος του 1978. «Το ΑΚΕΛ, ενώ παρουσιάστηκε θετικό στο σχέδιο αυτό, με παρέμβαση του Κομμουνιστικού Κόμματος Σοβιετικής Ένωσης, άλλαξε τη θέση του σε αρνητική. Κι εδώ είναι η διαφορά προσέγγισης του Α. Ζιαρτίδη, ο οποίος ασκεί κριτική στο ΑΚΕΛ. Συμβουλή να πάρει από τους συντρόφους του το ΑΚΕΛ, αλλά η απόφαση έπρεπε να ληφθεί τοπικά». Την θέση αυτή του ιστορικού στελέχους, με επιχειρήματα και βαθιά ανάλυση θα τη βρει κανείς στο αρχείο αυτό.
- Υποστήριξη Σπύρου Κυπριανού για δεύτερη θητεία στην προεδρία της Δημοκρατίας. Ο Α. Ζιαρτίδης ασκεί κριτική στο ΑΚΕΛ γιατί δεν παρουσίασε και άλλη εναλλακτική πρόταση. Ωστόσο, παρά τη διαφωνία του ήταν εκ των συγγραφέων του Μίνιμουμ Προγράμματος ΑΚΕΛ – ΔΗΚΟ.

Αυτά και πολλά άλλα τέτοια και παρόμοια υλικά αφήνει παρακαταθήκη ο Ανδρέας Ζιαρτίδης, και θα είναι από σήμερα ελεύθερα στον ερευνητή, τον φοιτητή και τον κάθε πολίτη για μελέτη.

Ποιος ἦταν ὁ Ανδρέας Ζιαρτίδης

Δύσκολο να μιλήσει κανείς σε συντομία για τον Ανδρέα Ζιαρτίδη. Διαβάζουμε, μεταξύ άλλων, από την εγκυκλοπαίδεια **polignosi.com**: Γεννήθηκε στους Αγίους Ομολογητές στις 12 Μαΐου 1919. Μπήκε νωρίς στη βιοπάλη και από τα 17 του

χρόνια άρχισε να ενδιαφέρεται για το συνδικαλιστικό κίνημα, στο οποίο αναμείχθηκε ενεργά.

Εξελέγη μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Παγκύπριας Συντεχνιακής Επιτροπής, προδρόμου της ΠΕΟ και το 1943 γενικός γραμματέας της. Τον Ιανουάριο του 1946 η ΠΣΕ διαλύθηκε από τις βρετανικές αποικιοκρατικές αρχές ως παράνομη οργάνωση και όλα τα μέλη του Συμβουλίου της φυλακίστηκαν. Μετά την αποφυλάκισή του εξελέγη γγ της ΠΕΟ, η οποία ιδρύθηκε στη θέση της ΠΣΕ, θέση την οποία κατείχε μέχρι το 1987.

Κατά το 1947-48 μετείχε των εργασιών της διασκεπτικής συνέλευσης που είχαν συγκαλέσει οι Βρεττανοί στη Λευκωσία με σκοπό την επεξεργασία και εφαρμογή στην Κύπρο ενός φιλελεύθερου συντάγματος που θα οδηγούσε σε καθεστώς αυτοκυβέρνησης. Την ίδια εποχή, εκρίθη αναγκαίο από το ΑΚΕΛ να ζητηθεί η καθοδηγητική άποψη του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και 2μελής αντιπροσωπεία, αποτελούμενη από τους Φιφή Ιωάννου και Ανδρέα Ζιαρτίδη πήγε στην Ελλάδα για συνομιλίες με τον τότε γγ του ΚΚΕ Νίκο Ζαχαριάδη που βρισκόταν στο βουνό. Τον Φεβρουάριο του 1959, ο Ανδρέας Ζιαρτίδης βρισκόταν μεταξύ των μελών της ευρείας αντιπροσωπείας Ελλήνων Κυπρίων που πήγαν στο Λονδίνο προκειμένου να συμβουλευσουν τον αρχιεπίσκοπο Μακάριο γύρω από το σοβαρότατο θέμα της αποδοχής ή μη των συμφωνιών της Ζυρίχης, δια των οποίων η Κύπρος θα γινόταν ανεξάρτητο κράτος.

Ο Ζιαρτίδης, όπως και οι άλλοι εκπρόσωποι της Αριστεράς, είχαν τότε ταχθεί κατά της αποδοχής των συμφωνιών αλλά αποτελούσαν τη μειοψηφία. Μετά την αποδοχή εκ μέρους του Αρχιεπισκόπου των συμφωνιών, η κυπριακή Αριστερά ετάχθη αρχικά κατά του Μακαρίου. Αργότερα όμως η Αριστερά συνεργάστηκε μαζί του στα πλαίσια της καλύτερης οικοδόμησης του νέου κράτους και στα χρόνια που ακολούθησαν, ο ίδιος ο Ζιαρτίδης διαδραμάτισε και πολιτικό και κοινωνικό ρόλο, τόσο ως βουλευτής και ανώτατο στέλεχος του ΑΚΕΛ, όσο και ως ηγέτης της ΠΕΟ.

Τόσο ο Ανδρέας Ζιαρτίδης όσο και ο Παύλος Δίγκλης μαζί με άλλα στελέχη απεχώρησαν από τις τάξεις του ΑΚΕΛ μαζί με άλλους και ίδρυσαν στις αρχές του 1990 το ΑΔΗΣΟΚ. Λόγω των έντονων διαφωνιών τους, για διάφορα ζητήματα, με τη λοιπή ηγεσία του ΑΚΕΛ, οι Ζιαρτίδης και Δίγκλης έφυγαν κι από την ηγεσία της ΠΕΟ. Το ΑΚΕΛ, το 2017, 20 χρόνια από το θάνατο του Α. Ζιαρτίδη, το ΑΚΕΛ πραγματοποίησε εκδήλωση μνήμης για τον συνδικαλιστή και πολιτικό ηγέτη.